

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előzetesek és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 óraker.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 112. szám.

Szerda, május 16.

Meghívó.

A torontálmegyei községi és körjegyzők egy-lete által Nagybecskereken, a vármegye székházának közgyűlési termében 1906. évi május hó 27. napján délután 5 óraker tartandó

rendes évi közgyűlésre

és ugyancsak Nagybecskereken, a vármegye székházának alispáni kistermében 1906. évi május hó 27. napján délután 3 óraker tartandó

választmányi ülésre

az egylet összes tagjait, választmányát és tisztikarát tisztelettel meghívjuk és felkérjük az egyleti tag urakat, hogy ugy hátralékos, mint folyó évi tagsági díjaikat, továbbá közgyűlésünk 1904. évi május hó 27-én IV. számú és 1905. évi május hó 14-én IV. számú határozatával a Szegeden létesítendő jegyzői internátus céljaira a D. M. K. E. javára megszavazott segély fedezetül önként felajánlott hozzájárulást: a jegyzők 20, a segédjegyzők pedig 10 koronát az elszámolás eszközölhetése céljából a közgyűlés napjáig Orsó Gáspár egyleti pénztárnok urnak Bégaszentgyörgyre elküldeni sziveskedjenek.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki jelentés az egylet múlt évi működéséről.
2. Az 1905. évi egyleti számadás megvizsgálása.
3. Jelentés a D. M. K. E. javára befolyt összegekről.
4. Az 1907. évi költségvetés megállapítása.
5. A 3000 koronás stipendiumi alap kamatainak a választmány által leendő kiutalványozása.
6. A pestmegyei jegyző-egylet indítványa, a megyei számvétség visszaállítása iránt.
7. Az országos központi jegyző-egylet alapszabály-tervezete.
8. A „Községi Közlöny” ajánlása.
9. D. Bodó Sándor indítványa a jegyzői nyugdíj-alapok államosítása ellen.
10. A központi egylet múlt évi közgyűlési jegyzőkönyvének bemutatása.

11. Budapesten tartandó országos központi egyleti közgyűlésre 3 küldöttségi tag választása.

12. A szvidniki körjegyző segély iránti kérvénye.

13. A D. M. K. E. segély iránti kérvénye.

14. A jegyzői árvaház javára rendezendő tárgysorsjáték pártolása.

15. A gömörmegei jegyző-egylet indítványa a viszonyosság kimondása ügyében.

16. Esetleges, kellő időben beadott indítványok tárgyalása.

Kelt Grabácon, 1906. évi május hó 3-án.

Forster Imre,
egyleti főjegyző.

Vihely Géza,
egyleti elnök.

A helyzet.

— május 16.

A kormányelnök temesvári beszédének kijelentése, hogy a Wekerle kabinetnek a pártok számaránya közömbös, alkalmas rá, hogy megnyugtató színben mutassa a politikai jövőt. A kormányelnök ilyen kijelentést bizonyára nem tett volna, ha nem volna bizonyos a pártok becsületes támogatásában. Ha pedig erre a pártoktól teljes garanciája van, ugy biztosítva van a parlamentnek munkaképessége és elintézése azon teendőknél, melyeket a kormány közismeretüleg programjába felvett. Egyes politikuskok aggodalma a legközelebbi politikai jövő alakulására nézve bizonyára csak onnan eredt, mivel Magyarországon eddigelé nem volt eset, hogy az ellenzék gouvemmentalís politikára vállalkozzék. Ilyképen a jelenlegi alakulat első lépés a parlamentni váltógazdaságra, mely egészséges életmüködése a parlamentarizmusnak. Szerencsés szót talált a kormányelnök, mikor ő kijelentette, hogy neki, mint a különböző pártok vezéreiből alakult kormány fejének, már politikai

illemből sem szabad fájlalnia egyik vagy másik olyan párt erősödését, mely kifejezetten az ő támogatására jön a parlamentbe. Reményleni lehet, hogy a közvélemény mihamarább meg fog barátkozni a most végbement pártváltozás szükséges üdvös voltával és hogy az új erő hamar fogja éreztetni az egész országgal üdvös gyümölcsét ugy a parlamentben, mint a közéletben.

Az összes lapok elismerik Wekerlének legutóbbi beszédjében is megnyilatkozó nagy politikai koncepcióját. Különösen hangsúlyozzák a függetlenségi lapok, hogy hiba volna Wekerle beszédjét párt szempontból bírálni, mindazonáltal fenntartva függetlenségi álláspontjukat, rámutatnak arra, hogy a párt követelni fogja, hogy a függetlenségi politika ugy a közjogi, mint a közgazdasági téren érvényesíttessék.

Legtöbbet foglalkozik a közvélemény a legutóbbi napokban — ha a pótválasztásokkal egybekötött izgalmaktól eltekintünk, — a homloktérben álló közgazdasági kérdésekkel. Ez a vita eldöntöttnek tekinthető, mert immár bizonyos, hogy a magyar kormányferfiak enunciaciói alapján állnak a többséget alkotó szövetségzett pártok a magyar törvényhozásban s nyilván ugyanigy nyilatkozik majd ünnepélyes módon az országgyűlést megnyitó királyi trónbeszéd is. Ezek, valamint a parlament válaszfelirata s a delegációk ülészakán lefolyandó külügyi vita tartalma, helyre fogják állítani Németországra vonatkozó viszonyainkban a régi összhangot, melyet néhány hazai cikkirő, jóhiszeműleg és hazafias intenciókkal bár, de a tények ismer-

A „TORONTÁL” tárcája.

A koponya-pusztító.

(Dupont színműró étkezésszobájá, mely egyttal dohányzó-, fogadó- és dolgozószoba is. A házigazda a muzsa csókjának hatása alatt áll. Egyszerre heves csemetés hallatszík s berohan Durand, Dupont dolgozó társá.)

Durand (izgatottan kezét fog irótársával, aztán tüzes lépésekkel jár a szobában fel s alá, miközben hosszú kabátjának fekete szárnyai valami sötét árnyak a levegőben bukfencező foszlányaiként lengenek): Kedves barátom, micsoda dicsőség, micsoda diadal! Ez csodálatos.

Dupont (felvidult arccal): Ugy-e drámánkról beszélsz, „A koponya-pusztító?”

Durand: Ugy van, ugy van. Pompás, kitünő volt az a gondolatod, hogy tudjuk ki előre a közvélemény ítéletét készülő darabunk felől, mielőtt megszerkesztésébe fognánk. Így legalább biztosra építhetünk, nem fecserejlük el az időt s nem viszünk olyan tárgyat a színpadra, mely esetleg nem keitene általános érdeklődést.

Dupont: S majd a közönség, a derék, kedves közönség is a mi pártunkon lesz, ugy hogy bármennyire igyekezzék is bennünket a kritika agyonverni, még fogja a megindult könyvek folyamát elapasztani.

Durand: Nem, nem, semmiesetre. Magam is meggyőződtem róla. Először tegnapelőtt a reggelinél feleségemmel beszéltem „A koponya-pusztító”-ról. Természetesen nem kötöttem az orrára, hogy ezt a gondolatot drámává akarjuk feldolgozni. Tudod, mikor elmondtam neki a kis Adrienne elrablását. . . bizonyára tudod, amikor a háromhónapos apró gyereket, akit a koponyapusztító magával visz. . . és amidőn a háztetőkön át el akar menekülni. . . de észreveszi földözöit és a gyermeket gyorsan a kéményben rejti el. . .

Dupont (lelkesen): S ott ujra megtalálja, miután üldözőinek karmai közül kisiklik. . .

Amint ellépked a ház előtt, az anya észreveszi gyermekét. . .

Durand (extázisban): Feléje rohan, szemügyre veszi a koromtól piszkos kicsiny leányt, majd kétségbeesetten felkiált: „Nem, ez a kis szerencsenem az én gyermekem.”

Durand (folytatva beszédét): No és még azután. A feleségem annyira elérékenyült a megható történet hallatára, olyan keserves zokogásra fakadt, hogy anyósom bőszi furiaként rontott be a szobába és két hatalmas ütést mért a képemre. Azt hitte, hogy megvertem kedves leányát.

Dupont: No, látod, annak rendkívül örülsz. Nem is hiszed, milyen boldogsággal tölt el minden szavad!

Durand: De, tudod, amikor elértem a nagy jelenethez. . . amikor a koponyapusztító az ágy lábához köti az áldozatát. . .

Dupont (remegve könyörög): Kérlek, kedves Durandom. . . ne is emlékezzess reá.

Durand: Nos hát, a feleségem aléltan rogyott a székbe, az anyósom a karosszékbe dőlt, a cselédleány meg az ajtó mögött esett össze. A szerencsétlen a kulcslyuk körül hallgatódzott.

Dupont (elfogultan): Csodás.

Durand (türelemre int): Ez még semmi.

Mikor ismét magukhoz tértek, elmondták a dolgot a házfelügyelőnek, a házban levő összes cselédnek, a boltos segédnek. . . Kedves barátom. . . borzasztó volt. . . Valamennyi szinte őrjöngeni kezdett. A házfelügyelőné a levélhordót nézte a félelmetes koponya-roncsolónak s annyira izgatottá vált, hogy belébetegedett; a boltosok töltött revolverekkel szolgálják ki vásárlóikat; a mérlegek serpenyőjében súly helyett dumdum töltény van; tizenkét szobalánynak már tegnap felmondtak, mert félték lomenni a pincébe. . . A többi lakónál a házigazda kíséri le őket.

Dupont (diadalmóroiban): Micsoda hatás. . . Egyébkint a dologról én is beszéltem egy keveset. . .

Durand: És?

Dupont: Fényes, nagy siker, kedves, öreg cimborám. . . Tudod, itt szemben a borbélyomnál. . . már három nap óta beszélék nekik A koponyapusztító. . . Ha láthatad volna a vendégek képét! Alig ismerni rájuk!

Durand: A félelemtől?

Dupont: Dehogya. A sok borotva-metszéstől. A borbélysegédek az izgalomban minden négyzetcentiméternyi kis bőrfelületen átlag háromszor sebeztek meg áldozataikat.

Durand: És a vendégek nem zúgolódtak?

Dupont: Mitsem éreztek, annyira izgatottak voltak. Különbben is nem szivárgott vér a kis metszések nyomán, mert a félelem már ereikben megdermesztette a vért.

Durand: Óriási.

Dupont: Mindenki ismétli a borzalmas történet elbeszélését odahaza, az irodában, a kocsmában s így bármerre jár az ember, a legfelre-esebb utcákban is, félénk csoportokkal találkozunk, melyek tagjai óvatos gesztusok kíséretében halkán suttogva beszélnek „A koponyapusztító”-ról.

Durand: Mi lesz még akkor, ha a darabot megírjuk és előadatjuk?

Dupont: Ötszáz előadás biztos.

Durand: Milliomosok leszünk. . .

(Az utca felől két rikácsoló hang hallatszík. Kiáltásuk egyre hangosabb és értelmesebb: „Épp most jelent meg! Rendkívüli esti kiadás. Titokzatos gyilkosság! A koponyapusztító. Véres bűntett.” A két író lerohan az utcára, átfurakodnak a rikkancsok köré gyűlt tömegben s zavartan, izgatottan felsietnek a lakásba. Neki dülnek a szenzációs cikkek, mely az általuk elmesélt rémes eset hosszú leírását tartalmazza.)

Durand (örvendező arccal): Nos, mit szólsz ehhez? Lásd, a sajtó, maga a sajtó is a mi koponyapusztító. . .

Dupont (végigolvassa a cikket, nyugtalan hangon): De hiszen ugy írják le, mintha valóban

rete nélkül vagy azokat félreértve, egy időre akaratlanul megzavart.

Bár ott tartanánk már, hogy a sajtó nem mindig a népszerű szövegek után indulna, hanem a nemzet valódi érdekeit tartaná szem előtt.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeltől 6 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Május 19. Jótékony nőegylet közgyűlése.
Május 27. A jegyző-egylet közgyűlése.
Május 28. Rendes tavaszi közgyűlés.
Június 11. Közig. bizottság ülése.
Június 13. Róm. kath. hitközség választ. közgyűlése.

— **Nepomuki szent János.** A hit igazságainak buzgó hirdetője, a gyónási titok példányszerű megőrzőjének, Nepomuki szent Jánosnak emléknapját ünnepelte ma a katolikus egyház. E két erényről fogva példakép állítja a hívek elé, figyelmeztetve őket, hogy kövessék istenes buzgalmat a hithűségben és hitoktatásban. Az ő tiszteletére nyolc napon át ajátosságokat tartanak a templomokban, amelyeken litániákban és énekekben dicsőítik erényeit. Nagybecskereken még annnyival is inkább bír jelentőséggel a mai nap, mert Nepomuki szent János az itteni róm. kath. egyház védőszentje. Ez alkalommal a róm. kath. plébánia-templomban ünnepi nagymise volt, melyet Magyar Pál plébános magasszárnyalású német szentbeszédje vezetett be. Az egyházi zenekar Kirms Frigyes „Misé”-jét adta elő Wehninger karnagy vezetésével. Gradualéra a ker Weirich Ágost „Regina coeli”-jét adta elő, Offerioriumra pedig Köhler „Emilia”-ját énekelte Kugler Karolin urhölgy.

E helyütt megjegyezzük még, hogy a szokásos szent János áldások ezidén a májusi ajátosságokkal egyidejűleg lesznek este 6 órakor a róm. kath. plébánia templomban megtartva.

— **Gyémántmise.** Oltványi Pál prépost tegnapelőtt mutatta be gyémántmiséjét a máriaradni templomban. A nyolcvanhárom esztendőes lelkész halvan évvel ezelőtt 1846-ban szintén május második vasárnapján mondotta első miséjét a szeged-alsóvárosi templomban. Tíz esztendővel ezelőtt aranymiséje alkalmából százhuszezer korona értékű értékpapírost helyezett el a csanádi káptalannál alapítványi tőke gyanánt, amelynek kamatairól csak a halála után fölbontható levél-

megfőrtént volna . . . S azt is hozzáteszik, hogy a rendőrség már megindította a vizsgálatot.

Durand: Pompás. Fesd magad elé a hatást, ha majd kiderül, hogy mi, az ismeretlen emberek, mi vagyunk „A koponyapusztító” szerzői.

Dupont: Am miképp hozzuk ezt nyilvánosságra?

Durand: Nagyon egyszerű dolog ez, jó öreg cimborám. Az összes újságoknak ezt a kis kom-münikét fogjuk megküldeni. (Diktál):

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Tévedés folytán a koponyapusztító történetét mint valóságos tény hozták az ön tudomására, holott alapjában a koponyapusztító egy nagyszabású s föltötte érdekes drámának a hőse, melyet tizenegy jelenetben és harmincnyolc képből álló most dolgozunk fel. Valami könyvemű indiszkréción folytán, amelynek kiinduló pontját nem tudjuk megmagyarázni, kerültek egyes részletek a nyilvánosság elé . . .

Dupont (felkiált): Áá!

Durand (megijed): No, mi az?

Dupont (ajándozva nyújtja át barátjának az újságot): Olvasd!

Durand (olvas).

(Színház és művészet.) Az a rémes tragédia, mely jelenleg egész városunkat foglalkoztatja, a drámairókra is mély hatással volt. A modern színházak mai írói, miként ehhez irodalmi joguk is van, a kitűnő anyagot már fel is használták. A mai nap folyamán értesültünk, hogy Sardou Viktorien „Koponyapusztító” címen új darabot ír, Richepin verses színműben dolgozza fel a tárgyat, Massenet operát, Feydeau és Bisson vígjátékot készít. Kivülük Bourget lélektani regényt s Zola regénysorozatát ír a Koponyapusztítóról.

Mind a ketten (bámulva néznek egymásra):

— Akkor hát mi az ördögöt csinálunk mi?

Leon Xanroff.

ben rendelkezett. Most gyémántmiséje alkalmából ismét tizenötezer koronás alapítványt tett, amelynek kamataiból a szeged-alsóvárosi tanyai iskolába járó tanulókat fogják jutalmazni és iskolakönyvekkel ellátni. Az összeg kamataiból azonkívül egy-egy tanító minden évben százhusz korona jutalmat kap.

— **A közigazgatási tanfolyamhallgatók tűzoltó tanfolyama.** A közigazgatási tanfolyamhallgatók, mint minden évben, ez idén is a tűzoltásban való jártasság szakszerű elsajátítása céljából 8 napon át tűzoltói tanfolyamot végez a helybeli önkéntes tűzoltó testület felszerelésével és annak vezetése alatt. A tanfolyam folyó hó 19-én veszi kezdetét és 24-én fejeződik be. Az utolsó napon nyilvános jellegű vizsga is lesz tartva, mely után kiosztják a résztvevőknek a képesítő okleveleket.

— **Kiss Ernő szobra.** Rohamosan közeledik május 27-ike, a Kiss Ernő-szobor leleplezési ünnepélyének napja. A szoborbizottság már minden irányban megtette a szükséges előkészületeket, így mártól kezdve kiosztják a tribünökre és a kordonon belül való tartózkodásra szóló jegyeket is és ezután is felhívják a közönséget, hogy a jegyre igényt tartók idejében forduljanak a szoborbizottság irodájához, amely a vármegyházán van.

Itt említjük meg, hogy a nagybecskereki ipartestület tegnap este tartott előjárásági ülésén egyhangulag, nagy lelkesedéssel határozta el, hogy a május 27-iki Kiss Ernő szoborleleplezési ünnepélyen testületileg vesz részt és a szobrot megkoszorozza.

— **A kórházi bizottság ülése.** A nagybecskereki „József” kórház bizottsága május hó 31-én délelőtt fél 11 órakor az aispáni hivatalos szobában ülést tart a következő tárgysorozattal: A nagybecskereki József kórház villamvilágítási ügye és a netán időközben befolyó más ügyek tárgyalása.

— **Az adóhátralékok behajtása.** A felhivatalos Magyar Távirati Iroda jelenti: Az a hír, mintha az adóhátralékokat egyszerre akarnák érvényesíteni, vagy mintha az adóhátralékok behajtása tekintetében bármilyen intézkedések történtek volna, mint illetékes forrásból értesülünk, nem felel meg a valóságnak. Az adóhátralékok behajtásáról csak az indennitásról szóló törvény hatálya lépte után lehet szó, miután a beszedésre csak ez a törvény fogja megadni a jog-alapot. Az indennitásról szóló törvényben fog fölhatalmazást kérni a pénzügyminiszter az adóhátralékok rendezésére és e törvény indokolásában fogja részletesen ismertetni azt a tervezetet, amely szerint a hátralékokat az adózók érdekeinek sérelme nélkül beszédni kívánja.

— **A tegnapi választások.** Négy helyen is választottak tegnap Torontóban országgyűlési képviselőt s tuzás nélkül mondhatjuk, hogy a tegnapi választás izgalmas volta, semmivel sem maradt hátra az általános választások mögött. A becskeréki közönséget különösen a bégaszentgyörgyi választás érdekelte, mindkét jelölt jó ism. rőse lévén a mi publikumunknak. Minden órában más eredmény terjedt el. Hol Pap Géza biztos győzelmét hirdették, hol Kardos Samu hívei készültek áldomásra. Csak este 10 óra tájban terjedt el a hiteles eredmény, mely szerint Kardos kapott 1339, Pap 1101 szavazatot, tehát Kardost 238 szótöbbséggel megválasztották. Még sokkal érdekesebb a párdányi eredmény, ahol dr. Kiszely Kálmán ügyvéd 1, mond egy szavazattal győzte le dr. Danielt Pált. (1184—1183) A másik két kerületben sokkal hamarabb ért véget a választás. Török-Kanizsán könnyen nyerte meg a csatát Tallián Béla (1061), Ilies Brankó (774) felett, Várnai Imre pedig, bár nem oly könnyen, de mégis 46 szavazattal maradt többségben Hadzsi Szilárd ellenében (758—712.) Mondanunk sem kell, hogy a kávéházak zsufozásig megteltek s hogy úgy tegnap, mint ma egyébről sem beszéltek az emberek, mint a választások kimeneteléről, sokat variálván a nép-hálájáról, a képviselők népszerűségéről s a népkégy változásáról szóló témákat.

— **Pályázat kírása a pécsi honvéd hadapródiskolában betöltendő helyekre.** A szeptember hó 21-én kezdődő 1906/07. évi tanévre már kiírta a honvédelmi miniszter a pályázatot, kik jelentkezhetnek az első évfolyamra fölvételre. Pályázati folyamodványok fizetéses helyekre a pécsi honvéd hadapródiskola parancsnokságánál július 10-ig fogadtatnak el. Az alapítványos helyekre való pályázat azoknak küldendő el, akiket az alapítványos helyekről szóló kimutatás megjelöl. A felvételi vizsgák szeptember hó 16—20-ig tartatnak meg.

— **Ifjúsági ünnepély Istvánföldön.** Istvánföld község ifjúsága f. évi május hó 13-án Schmidt Antal igazgató-tanító tiszteletére májusi ünnepélyt rendezett, mely alkalommal Avender János volt tanulóársai nevében igen hatásos magyar és német beszédben méltatta Schmidt Antal igazgató-tanítónak a népnevelésügy terén évek hosszán át szerzett kiváló érdemeit. Schmidt igazgató-tanító megköszönvén az ifjúság elismerő szavait, igaz meghatottsággal buzditotta egykori tanítványait Isten, a király, a haza, a szülő, volt tanítóik, egyházi és világi előljáróik s ember-társaik odaadó szeretetére, vallásos és honfiai kötelemeik kitarító, hű és lelkiismeretes teljesítésére. Az ünnepélyt Istvánföld község új zenekara a „Hymnus”-zal nyitotta meg s a „Szózat”-tal rekesztette be.

— **Gyujtogatás — szerelamból.** Hogy valaki szerelamból sziveket gyujt lángra, az érthető. De hogy valaki szalmakazlat gyujt föl, mert szerelmes, még pedig boldogtalanul, ez abnormális állapot és így teljesen érthető, hogy az esküdt-bírótság elmebeli állapotának megvizsgálására céljából itélet előtt előbb orvosokra biza a vádlottat, aki tegnapelőtt ült a szombathelyi esküdtszék előtt a vádlottak padján. Horváth István a delikvens, 1906. január 1-én, újév napján felgyujtotta Rosenthal Zsigmond porpáci korcsmáros szalmakazlat, mert a korcsmáros cselédje, Kamondi Mária, akit szeretett, őt kikoszaratta. A gyujtogatót rajta-csúpték és a bíróság elé állították. Tegnapelőtt kellett volna itélnie az esküdtesnek föltötte. A vádlott tagadta a vádat, úgy védekezett, mintha könyvből recitálná a vallomását és azt a benyomást tette, hogy az elméje nem normális. Két tanut kihallgattak, amire a védő előterjesztést tett, hogy tegyék orvosi megfigyelés alá a vádlottat, hátha bolond és így nem büntethető. A bíróság az alapos gyanu után el is rendelte a vádlott elmebeli megfigyeltetését és a tárgyalást elnapolta.

— **Felhőszakadás, jégverés.** Az idei május poetikus hírét ugyancsak lerontja az idő. Alig ocsudtunk föl a hétfői jégverésből, ma délután három óra tájban megint jégeső szakadt ránk. Ezuttal nem olyan mértékben ugyan, mint multkor, de ép olyan tartósan és pusztítóan. E mellett heves égháboru kísérte a jeget és olyan felhőszakadás, hogy az esőtömeg előntötte az alacsonyabban fekvő helyiségeket. Ha a május így megy ki végig, hát az idő teljesen kompromitálja búbajos poézisét.

— **Váltóhamisító asszonyok.** Makó az első város, hol a gyengéd nem képviselői vetemediek erre a nem egészen ismeretlen, de hölgyek körében eddig nem kultivált pénzszerzési forrásra. Börcsök Viktória, Vig Pálné, Török Rozália, Faragó Andrásné és Joó Rozália nem valami bővében voltak a pénzmagnak, amelyre pedig nagyon áhítottak. Közkereseti társaságot alakítottak tehát és így egyesült erővel fogtak a pénzszerzéshez. Inni mindhárom asszonyság tudott, voltak egy váltóúrlapot és aláírták, azután benyújtották egyik makói pénzügyintézetbe. Ez a pénzügyi művelet eredménytel nem járt, az aláírások nem értek egy fabatkát sem. Ekkor egy más módját eszelték ki a pénzszerzésnek. Dobsa Rozália mezőhegyesi lakosnak Makón ingatlana van. Ennek az ingatlanak megszerzte a közkereseti társaság a telekkönyvi kivonatát és elmentek a makói ipar- és kereskedelmi társasághoz. Itt Börcsök Viktor szerepelt mint Dobsa Rozál, a két cimborá pedig igazolta a személyazonosságát. A pénzügyi műveletet így azután nyélbe ütötték; 600 korona készpénzzel és egy csalási esettel terhelten hagyták el a pénzügyintézetet. A pénzen egyenlően megosztózkodtak. Annnyira örültek azonban a könnyen szerzett pénznek, hogy örömmel nagyon hirtelen a nyakára hágtak. Mikor már érezték újra a pénzsükét és miután látták, hogy az első pénzügyi művelet mily sikerrel járt, újabb pénzszerzési módhoz fordultak. Balogi Pálné Sarkadi Julianna nevet irták egy váltóra, míg a két aláíró a társaságból került ki. Joó Rozália volt az elfogadó, Börcsök Viktória a kibocsátó. A kiállított váltóval a makói Népbanknál tettek kísérletet, amely bevált, 300 koronát sikerült nekik így szerezni. Folytatták volna még tovább is a jól jövedelmező pénzügyi műveleteket, azonban Dobsa Rozália véletlenül betekintett a telekkönyvbe és rémülve látta, hogy ingatlana április 18-án 600 koronával lett megterhelve. Kereste az okát és kislát a közkereseti társaság családja. Ennek vizsgálata derítette ki a váltóval való fizérékést is. A bandát a szegedi ügyészséghez jelentették fel, amely család és okirathamisítás miatt indította meg a három asszony ellen az eljárást.

— **Hajsza egy halottrabló után.** Pancsováról írják: A pancsovai m. kir. határrendőrség nemcsak a saját hatáskörébe tartozó ügyeket végzi nagy körültekintéssel, hanem a hatósági területéhez tartozó rendőrhatalóságtól érkezett megkeresésekben foglalt közbiztonsági ügyeket is éber szemmel kíséri. Az elmúlt héten Fehér-

TÁVIRATOK.

A király budapesti útja.

Budapest, május 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A király budapesti útjának részletes program-pontjai ezek: A király vasárnap délután 5 órakor utazik Bécsből Budapestre, ahová este érkezik meg. Kedden a budai várban trónbeszéddel megnyitja az országgyűlést, szerdán egy-két közintézményt meglátogat s csütörtökön délután elutazik a fővárosból.

Főispánváltások.

Budapest, május 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király Molnár Viktor temesmegyei és Mara László hunyadmegyei főispánokat állásuktól saját kérélmükre fölmentette.

A Szent István szobor leleplezése.

Budapest, május 16. (A „Torontál” ered. táv.) Wekerle Sándor miniszterelnök ma leiratot intézett a fővároshoz, amelyben arról értesíti, hogy a budai Halászbástyán fölállított Szent István szobrot május 21-ikén, hétfőn leplezik le ünnepiesen a király jelenlétében.

Minisztertanács.

Budapest, május 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tegnapi Kossuth Ferenc lakásán tartott minisztertanácson az összes miniszterek részt vettek. Wekerle Sándor miniszterelnök jelentést tett a minisztertanácson a bécsi audienciáról, valamint a közös és osztrák miniszterekkel folytatott tárgyalásairól, valamint a Wedel gróf német nagykövettel folytatott érintkezéséről. Bemutatásra került a trónbeszéd végleges szövege, valamint letárgyalták, illetve megállapították a kormány munkaprogramját, amely szerint gyors egymásutánban óhajtja a kormány letárgyaltatni az országgyűlés által az indennitást, ujoncjavaslatot, külföldi szerződéseket, magyar-horvát pénzügyi kiegyezést és a költségvetést.

A képviselőház munkarendje.

Budapest, május 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház hétfői ülésén a mandátumokat veszik át. Kedden az országgyűlés a budai várba megy a trónbeszéd meghallgatására Szerdán megválasztják az elnököt, alelnököket és jegyzőket és ez napon esetleg Wekerle miniszterelnök nyilatkozik a kormány részletes munkaprogramjáról. Csütörtökön választja meg a ház a bizottságokat.

Fölmentések.

Budapest, május 16. (A „Torontál” eredeti távirata) Darányi Ignác földművelésügyi miniszter Kubinyi Gézát, akit a Fejérváry-kormány az alsó-csallóközi ármentesítő társulat miniszteri biztosává nevezett ki, ettől az állásától felmentette. — Hertelendy László volt orsz. képviselőt, közalapítványi igazgatót, Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter állásától felmentette, egyben ezen állást megszüntette.

Szövetségünk Németországgal.

Budapest, május 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Pol. Corr. jelenti: Politikai körökben biznak benne, hogy azon rossz hatás, melyet a sajtó egy részének a hármasszövetség-ellenes támadásai keltek, csakhamar el fog enyészni, miután a magyar kormánykörök nemcsak teljesen távol állanak e támadásoktól, hanem Kossuth kereskedelmi miniszter ma kétséget kizáró módon publikáltatta, hogy a német szövetséget nemcsak politikai, de gazdasági szempontból is megfelelőnek tartja az ország érdekeinek. Találhatóan utal arra Kossuth, hogy a legutóbbi sajtótámadásoknak csak epizodikus jellege van és sem itt, sem Németországban kellemetlen utóhatásuk nem fog visszamaradni. A magyar

templomban meghalt Abancourt, volt 48-as honvédőrnagy özvegye, aki a tulajdonát képező házában visszavonultan és csak férje emlékének élt, akit 1848-ban a „Neugebäude”-ban agyonlőtek. Egyedüli vizsgálat után lelte, hogy annak iratait és leveleit rendezgette és olvassgatta. Halála után követő napon a lakást feltörve találták és abból minden értékes ingót, ékszert és történelmi iratokat ellopták. A fehértemplomi kapitányságnak sikerült az ugyanazon házban lakó Jovanovics György nevű züllött hentesmester személyében a tolvajt elfogni és a városi rendőrkapitányság börtönében elzárni. Az egész városban nagy izgatottság volt az ellopott iratok miatt és nagy örömet idézett elő, hogy a tolvaj kézre került, azonban az öröm korai volt, mert Jovanovics az első éjen a zárkában levő kályha helyéről elmozdította s a kályhanyíláson keresztül megszökött. Egy heti nyomozás után sem a városi rendőrségnek, sem a csendőrségnek a tolvajt kézrekeríteni nem sikerült. Lestýánszky János m. kir. határrendőrségi kapitány Popovics rendőrbiztos kíséretében a határszéli ügyek megvizsgálása céljából e hó 9-től 11-ig körutat tett és Fehértemplomban a rendőrkapitányságon értesült a betöréses lopásról. E hó 11-én Lestýánszky határrendőrkapitány Palánk és Dubovác községek határai közt értesült egy csapat juhásztól, hogy Jovanovics, cipőjét hátán hordva, az országra tért. A kapitány kocsija csakhamar utólért és a nyert személyleírás szerint úgy ő, mint a vele utazó biztos a tolvajt felismerte, erőlyes felszólítás után kocsijára ültette és a dubováci csendőrségnek átadta. A fehértemplomi rendőrkapitányságot értesítette, hogy a tolvajt erős fedezet alatt odakísértette.

A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 36 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredménytel alkalmaztatott bedörzsölés-képpen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cég-jegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Színház és Irodalom.

* A délvideki színikerület választmánya május 20-án Nagykikindán ülést tart, melyen az összes, a szövetséghez tartozó városok képviseltek magukat. Nagybecskerekéről a gyűlésen résztvesznek dr. Perisics Zoltán polgármester, dr. Végh Lajos és dr. Pollák Győző ügyvéd, dr. Brájer Lajos lapszerkesztő.

* A „Zenélő Magyarország” zeneműfolyóirat legutóbbi 311-ik füzeté a következő zenemű-ujdonságokat közli: I. Komáromy Ödön, máris nagyon népszerű, híres „Egri csárdás”-át, gyönyörű 4 magyar daiból: 1. „Nem ismerem a jó kedvet...” 2. „Eskü eső, jaj de megáznak...” 3. „A szegedi nagy arisztom...” 4. „Hej de icipici...” II. Henry S. R. „Polly Prim” legújabb ósbudavári Cake-Walk indulóját. E pompás zeneműfolyóiratot, amelynek minden egyes száma szakavatott megválasztással minden zenei válfajt felölel s meghozza mindenkinek a maga izléséhez megfelelő zene-ujdonságot, mint ilyen, minden zongorakedvelőnek melegen ajánlunk figyelmébe. A most folyó XIII. évfolyam előfizetési ára: 1 évre (24 füzet) 12 korona, 1/2 évre (12 füzet) ára 6 korona, 1/4 évre (6 füzet) ára 3 korona. Egyes füzet 1 korona. Előfizetések: Klöckner Ede, a „Zenélő Magyarország” zeneműkiadóhivatalához Budapest, VIII. József-körút 22/24. intézendők.

* A Színház és Élet, egyetlen színművészeti hetilapunk, e heti számában Alexander Bernát értekeznek Rákosi Szidi művészetéről. A kiváló műkritikus érdekes cikkét a nagy művésznő régy fényképfelvétele tarkítja. A lap változatos tartalmából megemlítjük a következő címeket: Lendvay Ervin. Puccini. (A híres zeneszerző arcképevel.) Hegedűs Bite Gyula: Egy fiú és egy leány. (Tárca.) Szoyer Ilonka távozása. (Úrsus interjúja.) Kuliszapletykák. Mozduláskor. (Humoreszk.) A színházi hét (a heti újdonságok ismertetése). Jegyzetek. Terpszichore lánya. (Színház-észleltikai csevegés. Guerra és Brada arcképevel.) A színházi reklám. A kánikula. (Színházi karcolat) stb. A szép kiállítás érdekes szám ára 20 fillér. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szentkirályi-u. 5.

államférfiak hagyományos és mindig bebizonyult királyhűségüknek fogva mérvadó körökben felettebb sajnálatosnak tartják, hogy a sajtótámadások épp abban a pillanatban látnak napvilágot, amikor a német császár meglátogatni készül királyunkat. Kétségtelenné tartják azonban, hogy ugy Wekerle miniszterelnöknek változatlan külpolitikai magatartásunkról szóló nyilatkozata, mint Kossuthnak már említett kijelentései a teljesen fölöslegesen fölmerült incidenst végképpen lezárják.

Budapest, május 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlini jelentések szerint a német politikai körökben nagy elégtétellel fogadják Wekerle Sándor miniszterelnök legutóbbi beszédét, amelyben Németországgal való szövetségünkről nyilatkozott s elismeréssel adóznak államférfiúi áttekintésének.

Az orosz események.

Budapest, május 16. (A „Torontál” ered. táv.) Moszkvából sürgönyzik: Azt hiszik, hogy a cár nem fog amnesztiát adni. A forradalmárok szervezésére időt engednek a дума üléseinek elnapolásával, hogy így a kormányt konfliktusba keverjék.

Gyermekholttestek egy csomagban.

Budapest, május 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szombathelyről jelentik: Borzalmas gyermekgyilkosságnak jött nyomára a muraszombati csendőrség. Valami elvetemedett perszóna Ivánfalva környékén — úgy látszik — mesterségszerűen foglalkozik gyermekpusztítással. Két csecsemőgyermek holttestére akadtak a falu határára elfolyó patakban, ahova brutális kezek a megfojtott gyermekek holttestét rejtették. Ivánfalva község határában a patakban az ott játszódó gyermekek egy csomagot találtak, amit szüleiknek adtak át, akik azt a község házához vitték. A csomagot ott felbontották és egy kendőbe takarva két ujszülött gyermek holttestét találtak meg. A borzalmas leletről jelentést tettek a csendőrségnek, akik a nyomozást azonnal megkezdték. A gyanu egy ivánfalvai asszony ellen irányul.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1906. május 16.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	16.05	16.05	79	16.75	17.05
Pestvidéki	74	15.30	15.60	78	16.15	16.45
Bánsági	75	—	—	79	16.60	16.75
Bácskai	74	15.45	16.65	78	16.45	16.65
Szerbiai	76	14.90	15. —	—	—	—

Egyéb gabonanelemek			100 kilogr. ára	
			kor.-tól	kor.-ig
Rozs	elsőrendű	—	13.35	13.50
„	középmínőségű	—	13.25	13.30
Árpa	takarmanáru I. r.	—	15.10	15.50
„	másodrendű	—	14.60	15. —
Köles	—	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	18.30	18.65
„	középmínőségű	—	18. —	18.30
Tengeri	belföldi új	—	13.35	13.60
„	román vagy bolgár	—	—	—
Repece	cinqnantin	—	—	—
„	káposzta	—	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, május 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (májusra) . . . . . 16.10 — —
 Rozs (októberre) . . . . . 13.28 — —
 Zab (októberre) . . . . . 12.72 — —
 Tengeri (májusra) . . . . . 12.98 — —
 Tengeri (júliusra) . . . . . 13.30 — —
 Tengeri (májusra 1907.) . . . . . 11.40 — —

Nyiltér.*)

Mindenütt kapható

Sang Kalodont

nékülözhetetlen fogtisztító-szer,

a fogakat tisztán, fehéren és épségben tartja.

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.
Érvényes 1906. május hó 1-től.

Érkezik:

- a) A nagybecskereki pályaudvarra:
 Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
 Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
 Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
 Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.
 Bégaszentgyörgyről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 óra

Indul:

- a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
 Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
 Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.
 Bégaszentgyörgyre: (keskenyvágányu vonal) délután 12 óra 20 perc.

A nagy kereslet miatt újabb 15.000 sorsjegyet bocsátottak ki!

Ugy ezen új, valamint a régi sorsjegyek kaphatók

HAVAS TESTVÉREK

BUDAPEST, V., Lipót-körut 17.

hirneves bankházában, ahol már számos nagy nyereményt nyertek.

Ily szerencsés sorsjegyek helyben kaphatók

KLEIN SAMU fűszerkereskedőnél.

^{1/8} sorsjegy
1.50 korona.

Főnyeremény: Egy millió.

^{1/4} sorsjegy
3.—korona.

Több nyeremény, mint eddig.

434—12.9

Vásároljunk mielőbb.

Sorsjegyek részletre.

Kölesönök sorsjegyekre.

Értékpapírok vétele és eladása.

Tőzsdei megbízások az összes tőzsdékre.

Mindennemű bankügyletet
= előnyösen teljesít =

HAVAS TESTVÉREK

budapesti tőzsdetagok bankháza,
BUDAPEST, LIPÓT-KÖRUT 17.

Tőzsdetudósítások ingyen és bérmentve.

Váltószámítás.

Jelzálogkölosön.

Hitelműveletek.

— Alapítások. —

— Óvadékok. —

Tőzsdetűgyuletek.

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

(48—104.39)

Kiadó lakás.

Egy 5 szobából álló lakás, a szükséges mellékhelyiségekkel, külön házban, augusztus hó 1-től kiadó

Uri-utca 23. sz. alatt.

(433—x.10)

Fény község előljáróságától.

Pályázat.

Fény községben a végrehajtó-kézbesítői állás betöltendő. Felhivatnak pályázók, hogy felszerelt kérvényeiket alulírott előljárásnál nyujtsák be.

Évi fizetés 800 korona; a román nyelv birása szükséges; az állás legkésőbb június hó 1-én elfoglalandó.

Kelt Fényen, 1906. évi május hó 12-én.

(504—3.3)

Községi előljáróság.

Két butorozott

≡ szoba ≡

kiadó (383—x.41)

Deák Ferenc-utca 7. szám alatt.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

WEINBERGER K.

cipő-áruhaza Nagybecskerek, Hunyady-utca 23.

Elsőrendű cipők úgy készen, mint mérték szerint.

Legfőképp budapesti és saját készítmény mérsékelt árak mellett.

Különlegességek divatos gyermek, ugyszintén szürke és pezsgőszínű vászon női cipőkben.

Amerikai cipők egyedüli raktára.

Saját javító műhely.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult háziaszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-csillapító szernek bizonyult kőszvényéknél, cőzknél és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cég-jegyzével ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapestben.

Richter gyógyszerárban az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

(21—25.21)

892. szám. 1906.

503—3.3

Árlejtési hirdetmény.

Községünk egy 2 1/2 méter belső szélességű mezei kutat építeni szándékozik, az anyagot a község adja.

Munkabér címén 300 korona állapított meg

A munka f. évi május hó 23-án Orlovát község tanácstermében árlejtés utján kiadatik.

Árlejtésnél részt venni szándékozik a kikiáltási árnak 10%-át az árlejtést vezető kezeihez letenni tartoznak.

A többi feltételek a jegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Kelt Orlováton, 1906. évi május hó 10-én.

Csókiy Uros, bírőhelyettes.

Popovich György, jegyző.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.